

ที่ นร ๑๒๐๖/๒๐๔

สำนักงาน ก.พ.ร.

ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอรื้อกรณีการกำหนดหน่วยงานในร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ

เรียน อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

- อ้างถึง ๑. หนังสือกรมกิจการผู้สูงอายุ ที่ พม ๐๔๐๑/๐๐๖๔ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘
๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร ๑๒๐๖/๑๒๔ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑. กรมกิจการผู้สูงอายุได้หารือไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. เกี่ยวกับการกำหนดหน่วยงานในร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พ.ศ. ... ว่า ในกรณีที่มาตรา ๒๐ (๗) (ข) และ (ง) แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดว่า “ผู้อำนวยการสำนักในกรมกิจการผู้สูงอายุ ซึ่งอธิบดีมอบหมาย” เป็นผู้ทำหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ และทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ นั้น กรมกิจการผู้สูงอายุจะสามารถกำหนดหน่วยงานภายในร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการฯ เป็นสำนักงานเลขานุการกรมและกองต่างๆ โดยไม่มีการกำหนดหน่วยงานภายในเป็นระดับ “สำนัก” จะสามารถกระทำได้หรือไม่ และตามหนังสือที่อ้างถึง ๒. สำนักงาน ก.พ.ร. ได้มีหนังสือแจ้งว่า โดยที่เรื่องดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่มีความสำคัญ จึงจะนำเรื่องเสนอคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณาต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ.ร. ขอเรียนว่า ได้นำข้อหาดังกล่าวเสนอคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณา ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ซึ่งคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่มาตรา ๓๑วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม บัญญัติว่า “กรมซึ่งสังกัดหรือไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง อาจแบ่งส่วนราชการดังนี้ (๑) สำนักงานเลขานุการกรม และ (๒) กองหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบกอง เว้นแต่บางกรมเห็นว่าไม่มีความจำเป็นจะไม่แยกส่วนราชการตั้งขึ้นเป็นกองก็ได้” ซึ่งจากบทบัญญัติดังกล่าวช่วยยืนยันได้ว่า การกำหนดส่วนราชการภายในกรมอาจกำหนดได้เป็นดังนี้ (๑) สำนักงานเลขานุการกรม และ (๒) กอง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากอง แต่โดยที่ในปัจจุบันนี้ได้มีการกำหนดชื่อส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองไว้แตกต่างกัน อาทิเช่น “สำนัก” “ศูนย์” หรือ “สถาบัน” เป็นต้น โดยในการเรียกชื่อส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองเป็นอย่างอื่นนอกจาก “กอง” นั้น ก็โดยมีเหตุผลมาจากการที่ส่วนราชการต่างๆ มีจำนวนภารกิจ และหรือปริมาณงานที่จะต้องดำเนินการแตกต่างกัน ประกอบกับในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการของกรมได้มีการบัญญัติเรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในกรมไว้ในข้อเดียวกัน โดยมีส่วนราชการที่เรียกว่า “กอง” และมีส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นนอกจาก “กอง” อาทิเช่น “สำนัก” “ศูนย์” หรือ “สถาบัน” ด้วย ดังนั้น คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

จึงเห็นว่า...

จึงเห็นว่าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นนอกจาก “กอง” อาทิเช่น “สำนัก” “ศูนย์” หรือ “สถาบัน” ที่ปรากฏในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการนั้นเป็นส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ด้วยและโดยที่มาตรา ๓๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันกำหนดว่า “ส่วนราชการตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง (๒) และส่วนราชการตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง ให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่ได้กำหนดไว้ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการนั้นๆ โดยให้มีผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่เทียบเท่ากับผู้อำนวยการกอง หรือหัวหน้ากองหรือหัวหน้าส่วนราชการตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ” ฉะนั้น ส่วนราชการที่ต่ำกว่ากรมที่เรียกชื่อว่า “กอง” จึงมีผู้อำนวยการกอง เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ สำหรับส่วนราชการที่ต่ำกว่ากรมซึ่งเรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง อาทิเช่น “สำนัก” “ศูนย์” หรือ “สถาบัน” ซึ่งเป็นส่วนราชการตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ก็จะมีหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่เทียบเท่ากับผู้อำนวยการกอง อาทิเช่น “ผู้อำนวยการสำนัก” “ผู้อำนวยการศูนย์” หรือ “ผู้อำนวยการสถาบัน” เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการเช่นเดียวกัน ตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อกรณีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า กรมกิจการผู้สูงอายุได้ยกร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการโดยแบ่งเป็นสำนักงานเลขานุการกรมและกองเท่านั้น โดยไม่มีการแบ่งเป็นสำนักแต่อย่างใด จึงทำให้ไม่มีตำแหน่ง “ผู้อำนวยการสำนัก” ซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่เทียบเท่ากับ “ผู้อำนวยการกอง” ตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่โดยที่มาตรา ๒๐ (๗) (ข) แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้กำหนดให้ “ผู้อำนวยการสำนักในกรมกิจการผู้สูงอายุซึ่งอธิบดีมอบหมาย” ทำหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการผู้สูงอายุ และมาตรา ๒๐ (๗) (ง) แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงฯ กำหนดให้ “ผู้อำนวยการสำนักในกรมกิจการผู้สูงอายุซึ่งอธิบดีมอบหมาย” ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ ซึ่งจากบทบัญญัติดังกล่าวจึงเห็นได้ว่า กฎหมายได้กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่ากรมเป็นผู้ที่ทำหน้าที่เลขานุการ แต่เนื่องจาก “กอง” และ “สำนัก” ต่างเป็นส่วนราชการตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เหมือนกัน และตำแหน่ง “ผู้อำนวยการสำนัก” ก็เป็นหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่ากรมและเทียบเท่าตำแหน่ง “ผู้อำนวยการกอง” ตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เช่นเดียวกัน จึงเห็นได้ว่า คำว่า “ผู้อำนวยการสำนัก” ตามมาตรา ๒๐ (๗) (ข) และ (ง) แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๕ หมายความรวมถึง “ผู้อำนวยการกอง” ด้วย ดังนั้น กรมกิจการผู้สูงอายุจึงสามารถยกร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการของกรมเป็นสำนักงานเลขานุการกรมและกองโดยไม่แบ่งเป็นสำนักได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพงษ์อาจ ตรีกิจวัฒนากุล)

รองเลขาธิการ ก.พ.ร.

ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.ร.

กองกฎหมายและระเบียบราชการ

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๘๘๘๘ ต่อ ๘๘๓๐ โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๒๓๐